

**”Anders Jansgården”, Senneby n:o 3 –
den enda av Ursprungsgårdarna som inte finns kvar.**

Sammanställt av Thure Herbertsson juli 2014

* **Före laga skiftes förrättning** var Anders Jansgården en av ursprungsgårdarna med beteckningen Senneby n:o 3. Gården hade **tre ägare**, med egna hus, på två från varandra åtskilda tomtlägen.

Det södra tomtläget, med två ägare, var beläget som hörntomt, Sennebyvägen/ Kistavägen, idag tillhörande, ”Isaksgården” Senneby 7:4, Kjell Westerberg.

Det norra tomtläget, med en ägare, var beläget strax väster om ”Olof Tomsgården” Senneby n:o 5, i dag ”Viktor Jansgården”, samt med gräns i söder mot ”Skräddargården” Senneby n:o 6, idag Senneby 6:2, Åke Andersson. Det gamla tomtläget tillhör idag, ”Senneby Trädgård” Senneby 7:3.

* **Vid laga skiftes förrättning** – som påbörjades 1844 och fastställdes 1863 - anmodades de tre delägarna till avflyttning. (En av delägarna var redan utflyttad).

1. Delägaren, unge Erik Ersson, med 3/8 mantal, boende på **södra tomtläget**, blev anmodad att utflytta till Bysta'n, blev där tilldelad nytt tomtläge med intilliggande odlingsmark, samt odlings- och skogsskifte i Bortvik, med början från utloppsdiket strax innan Vikarsjön och ner mot Ålands hav, i gräns med byalagets sjöviste vid Karviken; **erhöll beteckningen Senneby 3:3**. (Idag, Hans-Åke Sperne, tredje gården på vänster sida; Senneby 3:8).

2. Delägaren Anders Persson, med 3/8 mantal, hade före laga skiftet, troligen under 1830-talet, avflyttat från sitt boende på **södra tomtläget**, till nytt tomtläge på den s.k. norra ”Bastukullen”, liggande strax öster om bykärnan, på vänster sida om byvägen mot Bysta'n, blev där kvarboende och tilldelad intilliggande odlingsmark med sammanhängande skogsskifte ner mot Ålands hav, Senneby Haken, samt odlings- och skogsskifte mellan Kammarsjön och Vikarsjön; **erhöll beteckningen Senneby 3:4**. (Idag, Ragnar och Berit Fridh, Senneby 18:17).

3. Delägare Noréns sterbhus, med 1/4 mantal, boende på **norra tomtläget**, blev anmodad att utflytta till Norskullen, blev där tilldelad tomtläge med intilliggande odling- och skogsskifte med sträckning, halvvägs, ner mot Ålands hav; **erhöll beteckningen Senneby 3:2**. (Idag, Monia Geland, Senneby 3:7, på höger sida i början av Vikarsjövägen).

* **Efter laga skiftes förrättning** var således delägarna ägare till var sin gård utanför den gamla bykärnan. **Därmed hade ursprungsgården, ”Anders Jansgården”, upphört som självständig jordbruksfastighet.**

* **Anno 2014: finner vi lämningar kvar efter ”Anders Jansgården”.**

På södra tomtläget: hörntomten, Sennebyvägen / Kistavägen: Här finns, ca. 25 meter in på Kistavägen, strax in på tomten, en fyrkantig grundläggning på, ca. 2,5 ggr. 2,5 m. troligen efter spishäll och skorstensstock från bostadshus på ”Anders Jansgården”. Detta bekräftas av Kjell Westerberg genom hörsägner från fäderne.

På norra tomtläget: väster om ”Viktor Jansgården”: Här finns en välbyggd stenkällare kvarlämnad, som på en valvsten ovanför ingången har inhuggna initialer – EHS och AAD – samt året 1824.

Bilder på källaren som finns kvar på den ursprungliga platsen invid Norra tomläget.